

Συνέντευξις τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ἰωάννου Σ. Παπαμαζοῦλου
πρὸς τὴν Δοκίμογερμανικὴν τριλογία.

- Ποῖαι εἶναι αἱ ἀπὸψεις σας ἐπὶ τῆς πολιτικῆς τοῦ σημερινοῦ καθεστώτος εἰς τὸν τομέα τῆς ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως;

Ἡ παιδεία εἶναι διαβιβασιὰ καλλιέργειας καὶ ἀναπόσεις ἐνθρόπων μὲ ἐλεύθερη σκέψιν καὶ ἐλεύθερο λόγο. Ἡ γνώσις καὶ ἡ παιδεία εἶναι ἐκδηλώσεις ἐλευθερίας. Ἡ προαγωγή των εἶναι ἀδύνατος εἰς ἓνα κοινωνικοπολιτικὸ περιβάλλον ποῦ ἀρνείται τὸ θεμελιώδη δικαίωμα τοῦ ἀνθρώπου, ὅπως νοοῦνται εἰς τὰς συγχρόνους δημοκρατικὰς κοινωνίας - ἰδίως ὅταν ἡ ἀρνήσις ἢ ἡ ἀναστολή των ἐλευθεριῶν ἐμφανίζεται ὡς προσωρινή ἐνῶ εἶναι ἀορίστου διαρκείας. Αὕτη εἶναι ἡ βασικὴ διακρίσισις.

Ἴσοῦ ὀρισμένοι εἰδικώτεροι συνέπειαι ποῦ ἀπολουθοῦν τὴν κατάργησιν τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου καὶ τὴν ἀπαγόρευσιν κίθε ἀντιθέσεως πρὸς τὸ καθεστῶς;

Διδασκαλοὶ καὶ φοιτηταὶ ἐθελοντοῦν ὑπὸ ἀυτονομικὴν παρακολούθησιν καὶ μποροῦν νὰ κατηγορηθοῦν καὶ νὰ τιμηροῦν διὰ τὴν φρονήσά των καὶ διὰ οἰονόησιτε ἐκδήλωσιν ἀντιθέσεως πρὸς τὸ καθεστῶς. Διδασκαλοὶ μποροῦν νὰ κατηγορηθοῦν διὰ τὴν γνώμην των ἀκόμη καὶ ἐπὶ ζητημάτων τῆς ἐκαστήρις των. Οἰαδήποτε κρίσις ἐπὶ γενικώτερον θεμάτων, ἀκόμη καὶ ἔθνικῆς σημασίας, θεωρεῖται ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν ἰδιότητα τοῦ καθηγητοῦ, ἔδν δὲν εἶναι ἀμφίμοτος πρὸς τὰς ἀπὸψεις τῶν κυβερνήτων. Ἀλλ' ἐνῶ ἀπαγορεύεται κίθε πολιτικὴ κρίσις εἰς τοὺς καθηγητάς, ἡ ἐκδήλωσις συμπαροστώσεως καὶ ἀποστηρίξεως πρὸς τὸ σημερινόν καθεστῶς ἐνθαρρύνεται καὶ ἐκαινεῖται, ὃ δὲ διαταγὸς διὰ συμμετοχὴν εἰς τοιοῦτο εἶδρον ἐκδηλώσεις ὀδηγεῖ εἰς ἐσφιένειαν καὶ τελικῶς εἰς κίθεν μεταχείρισην.

Διδασκαλοὶ καὶ μαθηταὶ σχολείων ἀποχρεοῦνται νὰ παρακολουθοῦν, εἴθην ἀυτομήτως, μαζικὰς ἐκδηλώσεις καὶ νὰ ἀκούουν τοὺς λόγους ἐκπροσώπων τοῦ καθεστώτος. Ὁ ἐξαναγκασμός εἰς τὴν συμμετοχὴν αὕτην εἶναι ἰδιαιτέρως ἔντονος εἰς τὴν ἐπαρχίαν. Σαμφαίνει ὅμως καὶ εἰς τὴν πρωτεύουσαν. Ἀκόμη καὶ οἱ καθηγηταὶ ἀνωτέτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων κίλοῦνται νὰ συμμετάσχουν εἰς συγκεντρώσεις τοῦ καθεστώτος. Παρ' ὅλον ὅτι ἡ συμμετοχὴ δὲν εἶναι ἀποχρεωτικὴ, ἡ ἀουσία δὲν μένει ἀπαρτήρητος καὶ αὕτὸ δὲν στερεοῖται σημασίας, μέλα εἰς τὴν ἀποροσφαιραν ἀυθαίρεσις καὶ ἐκποροσμοῦ ποῦ ἐπικρατεῖ.

- Μήπως θὰ μποροῦσατε νὰ μιλήσατε δι' εἰδικώτερα μέτρα ποῦ εἰδίζετε δι' Ἑλληνικὰ Πανεπιστήμια;

Αἱ εἰδικώτεροι παρεμβάσεις τοῦ καθεστώτος εἶναι δυνατὸν νὰ ἀπαχθοῦν εἰς ἐπὶ ὀμάδας. Πρῶτονι ἀπακαρῶνθησαν συνολικῶς κίλον τῶν 130 καθηγητῶν καὶ διηγητῶν καὶ αὐτὸ βεβαίως ἐξροσθῆνεσε σοβαρῶς τὴν ἰκανότητα των ἀνωτέτων σχολῶν νὰ ἐκκληρώσουν τὸν προορισμὸν των. Ὅταν ἀπαιτῆται εἰς ὅλας τὰς βαθμίδας μεγάλη αὐξήσις τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ, ἡ δι' οἰονόησιτε μίγνν σοβαρὰ μείωσις τοῦ ἀποτελεῖ ἑνέργειαν ἀντιθέτων πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς Πανεπιστημιακῆς ἐκπαιδεύσεως. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο νὰ σημειωθῆ σχεδόν κίληρις ἀδυναμία ἢ κίλο μεγάλοι ἐλλείψεις εἰς τὴν λειτουργίαν ὀρισμένων Πανεπιστημιακῶν τμημάτων. Ἴσως ἡ μείωσις αὕτη τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ νὰ ἐξηγῆ καὶ τὸν περιορισμὸν τοῦ ἄριθμοῦ των εἰς τὰς ἀνωτέρας σχολὰς εἰσροσθέντων φοιτητῶν, τὸ 1968, εἰς ἐπίκεδον κατώτερον τοῦ 1967, ἀντιθέτως κίθε τὴν παρατηρηθῆεσαν προηγουμένης συνεχῆ αὐξήσις ἐπὶ σειράν ἐτων εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ εἰς τὰς κίροισιτέρας χῆρας τοῦ κόσμου.

Δεύτερονι ἔκ των 130 ἀπακαρῶνθέντων καθηγητῶν κίλον των 50 ἀπελῶθησαν ἐξ αἰτίας των φρονημάτων των ἢ μὲ διαφόρους κατηγορίας, αἱ ὅσαι ὅμως δὲν ἐξροσθῆσαν δικαιοτικῶς, ὅπως θὰ ἔκρηκε κατὰ τὸν Πανεπιστημιακὸν Κώδρον. Βαρεῖται καὶ ἀνεξέλεγκτοι κίτηγορίαι διατεπῶθησαν διὰ θεμασίον ἐγγράφων καὶ διὰ τοῦ τῶκου ἐναντίον καθηγητῶν, ἐνῶ αὐτοὶ ἐσπερήθησαν

του δικαίωματος να ζητήσουν δικαστική εξακρίβωση των ένοντιών των Ισχυρισμών ή και να άπαντήσουν άμεσα εις τας κατηγορίας. Καθηγεται διεθνώς κόρος άμακρόνθηου, τάν Φεβρουάριον του 1968 με τών Ισχυρισμών ότι ήουν έπιστημονικά άνεπαρκείς.

Τρίτοι: Ακόμη και άφρον, ένένά μήνα μετά τήν έναρξιν έφαρμογής του Συντάγματος του καθεστώτος, οι φοιτηται και οι καθηγεται διαταλαθν άπό αύθαρειαάν και έκφοριεραάν. Οι καθηγεται είναι αυγατόν να καθορροθουν και να τιμωροθουν κατά παράβαση της κανονικής Πανεπιστημιακής νομοθεσίας, χωρίς τήν έκπαιλλομένην δικαστικήν εξακρίβωση των κατηγοριών και με άπαγορευοαν δικαστικού έλέγχου των ένοντιών των ένεργειών. Εάν είναι άληθεις οι Ισχυρισμοί έπί των άποών σταηζόνται οι κρίσεις και άπορίσεις του καθεστώτος ειατι δέν έκτερέταται ό έλεγχος αυτών άπό ανεξάρτητα όργανο της δικαιοσύνης.

Τέταρτον: Κάθε ένέργεια φοιτητών και χαρακτηρίζεται άπό τό καθεστώς ως αντίθεσις προς τό κοινωνικό σύστημα ή τό πολιτεύμα συνεκάζεται άπειλή άπορολής άπό όλα τά Πανεπιστήμια της χώρας και παρακομητις εις τό Στρατοδικείο. Κατά τών παιδαρχικών κανονισμών και Ισχύει άπό του 1969 τιμωροθεται οι φοιτηται, εάν ή έν γίνει διαγωγή των δέν έκπορρηται άπό τό πνεσμα του καθεστώτος. Αύτι σημαίνει ότι δέν άπαγορευοανι άλλως κυρώνομαι ένέργειαί άλλ' έπιβάλλεται και θετική συμπεριφορά σύμφωνα προς τό καθεστώς. Τό παιδαρχικό σύμβολιον και δικόζει και τιμωρει τούτς φοιτηταις ύποταλείται άπό κυβερνητικό έπίτροπον και καθηγεται, άρικομένους άπό τήν κυρέρνοι, ένθ εις τό παρελθόν άνέκθεον τό μέλη του παιδαρχικού συμβολίου ήουν καθηγεται έλεγόμενοι άπό τας Σχολάς. Η Σύμβασις αυτή του Παιδαρχικού Συμβολίου είναι αντίθετος προς τήν άρχήν της έλευγής των Πανεπιστημιακών άρχων άπό τούς ίδίους τούς καθηγεταις, όπως προβλέπεται άπόμ και εις τό Σύνταγμα του καθεστώτος, του 1968.

Πέμτον: Η διαδικασία έκλογής και διορισμού του ειαδικτικού προσημικού έλέγεται και δόνται να μεταμωθ ει' οϊονδήποτε ύποψήτιον και δέν είναι άρεστός εις τό καθεστώς, χωρίς να είναι δυνατόν και πάλιν να έλεγχοθον δικαστικά οι ένοντιών του κατηγορούται. Και Ισχύει τό άπίστευτο ή έντίθεσις προς τό σημερινόν καθεστώς να θεωρηται έπίσημος έντίθεσις προς τήν πατρίδα. Τό έκπότελασμα είναι, άξιόλογοι νέοι έπιστήμονες να άρνοθεται να ύπολοθοθον εις τήν δικαιοσύνην αυτήν και είτε να φεύγουν άπό τήν Ελλάδα είτε να άπομακρόννεται άπό τήν Ακαδημαϊκήν σταδιοδρομίαν. Και οι έκπαιδευτικοί των κυβερνώτων έκπλήροσονται, διότι άλλοι ύπαποκρίνονται εις τας έπικλήσεις των προς συνεργασίαν εις Πανεπιστημιακό έργα.

Έκτον: Ηομμετοχή καθηγεταιών εις διεθνή συνέδρια ή ή διεξυγωγή έρεύνης και ή διδασκαλία εις ένα Πανεπιστήμια έκτερέταται μόνον, κατόπιν κυβερνητικής έγκρίσεως. Και βαρύνει ή έξουσις άπό τήν Ελλάδα άπαγορευεται εις ύσους δέν ήχουν τήν εύνοιαν του καθεστώτος. Τά μέτρα αυτά άδηγοθον εις τήν έπιστημονικήν άπορνώσειν της χώρας.

Έβδομον: Η παρεμπόσις εις τά Πανεπιστήμια Ινισχύη και έκπορροθθ ύταν προς έρεορροθων εις τας άνωτάτας σχολάς της χώρας διεπίσημον στρατιωτικοί ως κυβερνητικοί έπίτροποι με δικαιοσύνη λεπτομεροθς άναρμείζεις εις τας Πανεπιστημιακάς ύποθέσεις.

Αι παρεμπόσεις αυται άποταλοθν βαρόν τραυματισμόν εις τήν άνωτότην έκπαιθεοαν και τήν έπιστημονικήν προδοαν της χώρας. Η σοβαρά αυτή κατάσταση και αι εκ ταύτης μακροχρόνιοι δοσημενεις έθνικαί συνέπειαι είναι εις πλήρη αντίθεσιν προς τας έπαγγελιας του καθεστώτος δια τήν προαγωγήν της παιδείας.

Έκτεροχομαι εις τήν άρχικήν μου διαπίστωσην: Παιδεία είναι άρρήτως συνδεαμένη προς τήν έλευθερίαν, Η άρνησις της έλευθερίας και ή κατάλυσις της δημοκρατίας άδηγοθον εις μαρτυρόν της παιδείας, διότι δια τήν έρευναν, τήν γόνιμον μετάδοσιν της γνώσεως και τήν διαμόρφωσιν του ήθους, έταός άπό τά υλικά μέσα, χρειάζεται δημιουργική πνοή και όφελών φρόνημα και αυτά δέν εύδοκίμοθον εις καθεστώτα αυθαρειαάν.